

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

10.04.2017 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[ТВ Европа](#)

✓ **Експерти: Реалната безработица у нас е 2-3%**

Реалната безработица у нас е не повече от 2-3% при официална от 6,7 на сто. Изчисленията са на Асоциацията на индустриалния капитал. Нивото на безработицата в България е рекордно ниско и страната ни вече няма проблем с броя на лицата без доходи, а с намирането на кадри. Прогнозите на икономистите са, че безработицата ще продължи да намалява още при продължаващ икономически растеж.

Сериозният спад на безработицата у нас, който отчита Евростат, се дължи на икономическия растеж през последните няколко години. Според данните на европейската статистическа служба за месец безработицата в България е на рекордно ниски нива - от 6,7 на сто. Незаетите в момента у нас са около 216 000 в сравнение с 266 000 година по-рано.

Георги Ганев - Център за либерални стратегии: "Българската икономика се намира във фаза на растеж, той е до голяма степен повлиян от положителната конюнктура в Европейския съюз В момента и това е един процес, който продължава вече 4 години, поне със сигурност вече 4-та година имаме спад на безработицата и в момента тя е на най-ниските си нива от 10 години насам".

От Асоциацията на индустриалния капитал в България пък обявиха, че реалната безработица е наполовина от официално отчетената, тоест не повече от 2-3%.

Добрин Иванов - изпълнителен директор на АИКБ: "Продължително безработните лица са около 145 000, а обезкуражените лица са около 165 000. На практика продължително безработните са тези, които са били извън пазара на труда и не са работили повече от 1 година, а обезкуражени лица, тези които са 165 000, са такива, които освен, че отдавна са извън пазара на труда, са такива и които не търсят работа. Ако от общо безработните 216 000 извадим тези, които не търсят работа - 165 000, на практика в България има около 50 000 безработни, които търсят работа. Ако насложим тези лица към процеса на работната сила ще се окаже, че в България безработицата е межд 2 и 3%".

На този фон според официалните данни у нас в момента има между 80 000 и 100 000 незаети работни места, за които не могат да се намерят специалисти. Сред тях има такива, изискващи специална квалификация, като голям процент са в сферата на услугите и търговията.

Добрин Иванов - изпълнителен директор на АИКБ: "Традиционно ИТ сектора, както знаем може да осигури над 10 000 заети, преработващата промишленост също изпитва недостиг, машиностроене, електротехника, индустрията като цяло".

България се нарежда сред отличниците в Европа по ниска безработица. Според последните данни ние заемаме четвъртото място след Чехия, Германия и Малта.

За повече информация вижте [видеото](#).

[Informo.bg](#)

✓ **Реалната безработица у нас е 2-3%**

Реалната безработица у нас е не повече от 2-3% при официална от 6.7%. Такива данни отчитат от Асоциацията на индустриалния капитал, съобщи телевизия "Европа". Нивото на безработицата в България е рекордно ниско и страната ни вече няма проблем с броя на лицата без доходи, а с намирането на кадри. Прогнози на икономисти уверяват, че безработицата ще продължи да намалява още при продължаващ икономически растеж.

Сериозният спад на безработицата у нас, който отчита Евростат, се дължи на икономическия растеж през последните няколко години. По данни на европейската статистическа служба за месец безработицата в България е на рекордно ниски нива – от 6.7%. Незаетите в момента у нас са около 216 000 в сравнение с 266 000 година по-рано. Георги Ганев от Център за либерални стратегии коментира – "Българската икономика се намира във фаза на растеж, той е до голяма степен повлиян от положителната конюнктура в Европейския съюз В момента и това е един процес, който продължава вече 4 години, поне със сигурност вече 4-та година имаме спад на безработицата и в момента тя е на най-ниските си нива от 10 години насам", поясни Ганев.

От Асоциацията на индустриалния капитал в България обявиха, че реалната безработица е наполовина от официално отчетената, тоест не повече от 2-3%. Добрин Иванов от АИКБ обясни, че продължително безработните лица са около 145 000, а тези, които са обезкуражени са близо 165 000 – "Продължително безработните лица са около 145 000, а обезкуражените лица са около 165 000. На практика продължително безработните са тези, които са били извън пазара на труда и не са работили повече от 1 година, а обезкуражени лица, тези които са 165 000, са такива, които освен, че отдавна са извън пазара на труда, са такива и които не търсят работа. Ако от общо безработните 216 000 извадим тези, които не търсят работа – 165 000, на практика в България има около 50 000 безработни, които търсят работа. Ако насложим тези лица

към процеса на работната сила ще се окаже, че в България безработицата е между 2 и 3%“, добави Иванов. Страната ни се нарежда сред отличниците в Европа по ниска безработица. По последни данни, България е на четвъртото място след Чехия, Германия и Малта.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Какво бъдеще очаква осигурителната система при застаряващо население?

Нацията се топи, данните на Националната статистика са красноречиви. По-малка раждаемост, по-голяма смъртност. И още - по-малко работещи и повече възрастни. Осигурителната система не просто се задъхва, а боксува. Тази тревожна статистика се знае, но мерките срещу нея не са много.

Тя е Марийка Николова. Една от многото, които остават без работа много преди да навърши годините за пенсия. И една от многото, които решават да работят в Гърция, за да се издържат. Заминава, когато е на 50 години.

Марийка Иванова - пенсионер: "След като се пенсионирах с българската пенсия, която е много минимална - 160 лв., това са, при този стандарт на живот за мене е много ниска пенсия, защото аз видях какъв е стандартът в Гърция, как живеят пенсионерите".

След 35 години работа в България, Марийка работи още 17 в Гърция като гледачка. И затова получава и втора пенсия, но отново минимална - 65 евро. Двете ѝ дъщери сега внасят пари в осигурителната система чрез своите вноски. Но въпреки това - пенсията на Марийка е под прага на бедност. Като на повече от половината пенсионери у нас.

В същото време възрастните се увеличават. Само за пет години техният брой е нарастнал със 130 000 души. Най-много са в регионите Видин, Монтана, Плевен, Ловеч, Кюстендил... Освен това и средната възраст на живот постоянно расте. За 20 години тя се е покачила с 5 години. Проблем, с който се сблъскат всички страни и в Европа. И този проблем ще се задълбочава, казват експертите.

Магдалена Костова - директор на Дирекция "Демографска статистика" в НСИ: "В България дялът на това население е 20% в момента, като за последните 5 години се е увеличили с 3%".

Гълъб Донев - служебен министър на труда и социалната политика: "България е една от десетте държави с най-бързо застаряващо население, а по дял на възрастното население страната ни е на 5-то място, така че това са едни демографски тенденции, които будят безпокойство".

Магдалена Костова - директор на Дирекция "Демографска статистика" в НСИ: "Населението застарява, а трудоспособното става все по-малко и това въдеще ще предизвика проблеми както за социалната система, така и за финансовата система". Първият ефект на застаряващото население се проявява - в НОИ и хроничният дефицит на средства. Половината от пенсиите на хората, макар и ниски, от години се доплащат с данъците на работещите хора.

Марийка Иванова - пенсионер: "160 лева пенсия, това е невъзможно да се справя един човек - за храна ли, за ток ли, за вода ли, много трудно. От какво се лишавам? От много работи, особено внимавам с храните - гледам просто намалени цени и намалени продукти и се съобразявам до 7-мо число за пенсия".

Затова Марийка е благодарна, че получава и втора, гръцка пенсия - казва, че все пак тези 65 евро са ѝ от помощ. И въпреки това е зависима от двете си дъщери. Като частично решение на този проблем експерти предлагат да се въведе нова осигуровка, която да покрива социалните услуги за възрастни хора.

Иван Нейков - бивш социален министър и председател на Балканския институт по труда и социалната политика: "Не под формата на пари, не под формата на по-голяма пенсия, а под формата на услуги. Услуги, свързани с бита, услуги, свързани с духовното им състояние".

За съжаление нито един парламент от последните пет не иска и да чуе в тази посока. Така проблемът се задълбочава и все повече работещи хора плащат чрез данъците си пенсиите на все повече пенсионери. Две от мерките, които са предприети, за да бъде пресечена тази тенденция е повишената пенсионна възраст и увеличаването на осигуровката за пенсия.

Гълъб Донев - служебен министър на труда и социалната политика: "Искаме да гарантираме по-дълго участие на възрастните хора на пазара на труда, тъй като след като се повишава продължителността на живот, след пенсия би следвало и хората да участват на пазара на труда".

Иван Нейков - бивш социален министър и председател на Балканския институт по труда и социалната политика: "Трябва да променим нагласата в обществото ни, ние продължаваме да смятаме един пенсионер като синоним на възрастен човек, той е аутсайдер, априори, щом си пенсионер за нищо не ставаш, стой си вкъщи, ако може да се грижиш за внуците, грижи се и повече не искаме нищо от теб".

Експерти смятат, че за да изпреварим реално увеличаването на възрастта на населението, трябва да има повече раждаемост и повече работещи. Но заетите у нас от година на година стават все по-малко. Миналата година те са с над 15 000 по-малко спрямо 2015 г. Покачва се и броят на нежелаещите да работят. В същото време все повече хора емигрират в чужбина. Официално през миналата 2016-та година 29 000 българи са напуснали страната. Предполага се, че те са в пъти повече.

Магдалена Костова - директор на Дирекция "Демографска статистика" в НСИ: "Нещата са свързани, все повече жени напускат страната в детеродна възраст, по-малко жени остават тук, по-малко деца се раждат, а и по-малко момичета навлизат в детеродна възраст, процесът е обвързан и цикличен".

Миграцията и високата продължителност на живота оказва негативно влияние и върху пазара на труда. Все повече бизнес сектори страдат от недостиг на кадри.

Иван Нейков - бивш социален министър и председател на Балканския институт по труда и социалната политика: "Всъщност големият източник на работна сила в следващите 20 години няма да бъдат младите, защото ги няма, а възрастните работници и работодателите трябва да се научат час по-скоро да работят с все по-възрастна работна сила, това означава промяна на трудовото законодателство".

А за да реши своя проблем, Марийка, както и повечето пенсионери, разчита на помощ от децата.

Марийка Иванова: "Сама се оправям, но благодарение на двете ми дъщери, че ми помагат, мога да кажа, че долу-горе живея по-спокоен живот".

Economic.bg

✓ Програма за предприемачество за 34 млн. евро по ОПИК стартира наесен

До 29 май стартиращи фирми могат да кандидатстват и по "Техностарт 3", припомнят от икономическото министерство

Заместник-министърът на икономиката Любомир Ганчев, както и експертите от Министерство на икономиката Тихомира Палова и Мустафа Чаушов, проведоха работна среща с млади предприемачи, които имат желание да реализират идеите си и да популяризират успехите си чрез програмите „Техностарт 3“ и ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. (ОПИК).

Екипът на Министерство на икономиката запозна младите хора с възможностите за кандидатстване и финансиране по двете програми, както и с ключови моменти за успешно разработване и реализиране на проекти. „Целта е да се насърчат младите хора с иновативни и жизнеспособни идеи, да ги реализират и да се покажат успехите им, като им се предостави безвъзмездна финансова помощ за създаване на собствени фирми“, подчерта зам.-министър Ганчев.

На предприемачите беше обяснено, че в рамките на проекта „Техностарт 3“ ще се финансират стартиращи фирми с бизнес идеи само в сферата на промишлеността и научната и развойна дейност, като се предоставя безвъзмездна финансова помощ в размер на до 90% от бюджета или до 19 800 лева за всеки одобрен бизнес план. Срокът на кандидатстване е до 29 май 2017 г.

Беше коментирано и планираното обявяване през месец септември на процедура „Насърчаване на предприемачеството в области, свързани с европейски и регионални предизвикателства“ в рамките на Приоритетна ос 2 на ОПИК. Бюджетът на процедурата е 34 373 012 евро, а допустими кандидати ще са: микро, малки и средни предприятия, с по-малко от три приключили финансови години. По тази процедура е предвидена подкрепа за реализирането на предприемачески идеи, свързани с европейски и регионални предизвикателства – предприятия в специфични сфери, напр. творчески и културни индустрии, предприятия, разработващи нови продукти и услуги, свързани със застаряване на населението, полагане на грижи и здравеопазване, в т.ч. социално предприемачество. С приоритет ще се разглеждат проектни идеи, които се реализират от жени-предприемачи, стартиращи предприемачи – лица до 29 годишна възраст и лица на възраст над 50 г., стартиращи собствен бизнес.

Министерство на икономиката подчерта постигнатите резултати и даде успешни примери за реализирани проекти по тези програми. „Размерът на усвоените средства по Оперативна програма „Конкурентоспособност“ 2007-2013 е 97%, което прави оперативната програмата изключително успешна и работеща за бизнеса“, заключи зам.-министър Ганчев.

Investor.bg

✓ Горива и акцизни складове – колеги, нямаме новина

Концентрацията на собствеността не е достатъчно доказателство за ограничаване на конкуренцията, пише Калоян Стайков от Института за пазарна икономика

Няколко дни след като Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) обяви, че няма картел на пазара на дребно на горива, Министерството на финансите (МФ) отговори на запитване на двама народни представители от предходния парламент относно собствеността на данъчните складове за горива в България. От справка на министерството се вижда, че в периода 2014-2015 г. дружества от групата на Лукойл притежават 82% от капацитета на данъчните складове за дизел и 92% от капацитета за бензин, което се възприема като ново и неопровержимо доказателство за монополното влияние на компанията. Преди това обаче трябва да се направят няколко уточнения, пише в своя статия Калоян Стайков от Института за пазарна икономика (ИПИ).

Собствеността на данъчните складове и условията за използването им е важна, тъй като от 2010 г. те са задължителна „спирка“ при вноса на горива и единствен източник на конкуренция на пазара на едро, тъй като в България има само една рафинерия. Тъй като изграждането на такива складове е скъпо от финансова и административна гледна точка, вносителите могат да наемат необходимият им капацитет от вече лицензиран собственик на данъчен склад. Именно тук се крие и проблемът, тъй като под претекст за борба с контрабандата държавата въвежда задължително условие за разтоварване на вносни горива в данъчни складове и по този начин създава пазар за собствениците им. В същото време обаче няма контрол върху условията за използването на тези складове, което дава пълна свобода на собствениците на данъчни складове да оказват влияние (или да създават пречки) върху търговците като по този начин ограничават конкуренцията на вътрешния пазар.

Концентрацията на собствеността не е изненада, тъй като тя е констатирана още през февруари 2016 г. в Решение № 143 на КЗК, в което се казва, че „в производството е установено, че около 80% от капацитета на данъчните складове на

територията на страната се управляват от две дружества". Независимо от това комисията смята, че не са налице „непреодолими бариери пред потенциалните вносители“, което не казва много. Не е необходимо бариерите да са непреодолими, достатъчно е само да ограничат конкуренцията, за да осигурят гарантиран пазарен дял на пазара на едро и дребно с горива. На фона на това заключение на КЗК не става ясно защо не е направена отделна проверка за условията на работа на данъчните складове и влиянието им върху конкуренцията на пазара на едро и дребно. Още по-неясно е какво направиха народните представители с тази информация, която е публична от края на февруари 2016 г., а парламентът бе разпуснат в края на годината.

Въпреки че КЗК не открива „непреодолими бариери“ пред потенциалните вносители от задължението за разтоварване на горивото в данъчен склад, тя повтаря препоръките си от 2011 г. относно административно-правните бариери пред дейността на доставчиците на горива, които включват:

- Облекчаване на административните и финансови изисквания за лицензиране и изграждане на данъчен склад;

Сключване на двустранни споразумения с други държави членки на ЕС с цел създаване на облекчена процедура за внос на горива;

- Изграждане на държавни данъчни складове;
- Прецизиране на баланса на отговорностите между държавата и производителите и търговците на горива относно поддържане на задължителни запаси от нефт и нефтопродукти.

С други думи проблемите, свързани със задълженията за разтоварване на вносни горива в данъчни складове, както и изискванията за поддържане на задължителни запаси от нефт и нефтени продукти (също свързани с необходим капацитет в такива складове), са констатирани от КЗК още в средата на 2011 г. Това потвърждава очакванията за ефектите от законодателните промени, влезли в сила от началото на 2010 г., върху пазара на горива. Повече от пет години по-късно продължаваме да обсъждаме собствеността на данъчните складове, като тя отдавна е известна, а административните изисквания към търговците на пазара се променят с миши стъпки.

Освен законодателните промени, предложени от комисията с цел подобряване на конкурентната среда в сектора, следва да се направи и задълбочена проверка на ефекта от тези изисквания върху конкуренцията в периода 2010-2017 г. Тя следва да включва поне:

- Нивата на таксите за престой и товаро-разтоварни дейности и ценообразуването им, включително има ли т.нар. паралелизъм или е налице координирано определяне;
- Съществуват ли различни практики при разтоварване на горива от различните участници на пазара;
- Какви са технологичните и логистичните характеристики на тези складове, включително източникът на разтоварените в тях горива;
- Има ли изменение на собствеността на данъчните складове през годините и, ако да, то как се променя тя.

В крайна сметка използването на непозволен прийоми за ограничаване на конкуренцията се доказва в съда, а това става с неопровержими доказателства. Концентрацията на собствеността не е достатъчно доказателство за ограничаване на конкуренцията, най-малкото заради административните и финансовите изисквания за лицензиране на данъчен склад, но със сигурност е повод за бъдещи проверки. Вярно, както институциите, така и народните представители вече можеха да са направили това, което зависи от тях - все пак са имали повече от пет години на разположение, но по-добре късно, отколкото никога.

✓ Възобновените проверки в Шенген върнаха опашките по границите

Отново се правят системни проверки по външните граници на пространството, включително и за граждани на ЕС

Новите правила, предвиждащи възстановяване на системните проверки по външните граници на Шенген, върнаха километричните опашки и в двете посоки на пункта "Промахон - Кулата" между България и Гърция, съобщава БНР.

В края на седмицата трафикът между двете страни се засилва по традиция, допълва националното радио. Движението днес обаче допълнително е забавено заради проверките.

Страните от Шенген възстановиха от днес, 7 април, систематичните проверки по външните си граници. На такива подлежат и гражданите на страни от ЕС, припомнят от Европейската комисия.

Промените бяха предложени от Европейската комисия след терористичните атаки в Париж през 2015 година. Европейският съвет даде окончателно своето одобрение на текстовете на 7 март. Целта е да бъде повишена сигурността за гражданите в зоната.

Новите правила търсят баланса между сигурността и непропорционалните ефекти върху трафика по границите.

Затова и ако проверките могат да доведат до "непропорционално въздействие" върху потоците на движение по сухопътните и морските граници, страните ще имат право само на целеви проверки спрямо базите данни.

Това може да бъде направено само ако няма да доведе до рискове, свързани с вътрешната сигурност или международните отношения на общността, както и не поставя риск за публичното здраве, гласят новите разпоредби.

Капитал

✓ Икономическият министър затыга контрола в държавните дружества

Правилата при продажба на активи вече ще важат и за дъщерните компании

Повече прозрачност и по-добър контрол върху дейността на държавните дружества предвиждат нормативни промени, предложени от Министерството на икономиката. Те са свързани основно с възможностите за продажба на активи и разширяват правата на държавата не само върху компаниите, които притежава, но и върху техните дъщерни дружества.

Предлага се също да се затегне и контролът при предоставяне на право на строеж, където практиката в момента е доста противоречива.

Голяма част от промените като че ли са писани за Държавната консолидационна компания (ДКК), в която миналата година бяха прехвърлени повече от дузина дружества, включително "Ел Би Булгарикум" и военните ВМЗ и "Кинтекс". Продажбата на сграда на една от дъщерните ѝ компании наскоро накара служебния министър Теодор Седларски да освободи целия борд на ДКК.

Друга малка, но важна промяна предвижда всички обявления за продажби да се публикуват на сайта на икономическото министерство. Така на практика всички потенциални купувачи ще знаят къде да намерят информацията, което ще намали риска от корупция. В същата посока беше скорошното решение на министерството да разпространи прессъобщение за открит конкурс на държавния "София тех парк", което иначе можеше да остане незабелязано.

За всички по веригата

Новите правила са включени в проект за изменение и допълнение на Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала. Те са публикувани за обществено обсъждане до 4 май, което означава, че приемането им ще зависи от волята на бъдещото правителство. Промените ще засегнат общо 136 еднолични държавни компании и 63 техни дружества.

Една от основните цели е да се ограничат възможностите за допускане на нарушения при продажбата на активи от дружествата, посочват от министерството. В момента правилникът определя ред за продажба на активите само за едноличните държавни дружества, но не и на дружествата, които те контролират. "Това дава възможност последните, макар с опосредено държавно участие, да останат извън определения ред и условия за сключване на договори, заложи с правилника", пише в мотивите. Измененията предвиждат този ред да важи и за дъщерните дружества на 100% държавните компании. Освен сключването на договори за продажба новите правила засягат също замяна и наем на дълготрайни материални активи, както и застраховане на имуществото.

Право на строеж

Друга промяна е свързана с учредяването на вещни права върху недвижими имоти (право на строеж), където правилата са различни за различните видове държавни дружества. В момента при едноличните дружества с ограничена отговорност (ЕООД) държавата взема решения за сделки с недвижими имоти и вещни права върху тях, тъй като те се управляват от управител, а не от колективен орган. В едноличните акционерни дружества (ЕАД), от друга страна, сделките стават не с решение, а с разрешение от държавата, тъй като те се управляват от съвети на директорите, което предполага, че решенията се взимат от повече хора. Правилникът обаче не изисква дори разрешение от държавата за предоставяне на вещни права върху недвижими имоти, т.е. в правомощията на бордовете е да решават дали да дадат право на строеж и на кого. "Това дава възможност за противоречива практика по отношение на този вид разпоредителни сделки, свързана с това дали е необходимо или не решение от едноличния собственик на капитала", се посочва в мотивите на икономическото ведомство. Това е и една от съществените промени в предлагания нов правилник, според които вещните права вече ще се учредяват с разрешение от държавата.

По-прозрачно

Всички обявления за продажби се предвижда да се публикуват не само в един централен всекидневник, но и на интернет страницата на Министерството на икономиката. От ведомството обясниха, че в момента няма единен източник, от който потенциалните купувачи могат да черпят информация за предстоящи разпоредителни сделки с активи. Според предложените промени държавните компании трябва да представят копие от решенията за търгове и конкурси най-късно в деня, в който ги подават за публикуване в ежедневник, каквото е изискването в момента. Това става поне 14 дни преди датата на търга или конкурса. Очакванията са, че тази промяна ще доведе до повече публичност и прозрачност и ще редуцира риска от корупционни практики.

[В.Сеза](#)

✓ Университетите масово вдигат студентските такси

11 висши училища запазват цената на обучението си на същите нива като м.г.

Конкуренцията между университетите, която тази година ще се засили заради 8-процентното орязване на държавния прием, се оказва недостатъчен стимул за задържане на таксите. 2/3 от българските висши училища планират да увеличат таксите си за обучение вероятно като компенсация за намалените бройки, като особено "активни" в това отношение са някои от многопрофилните университети. Вузовете, които смятат да привлекат младежи с по-ниски такси, пък се броят на пръсти. Това показва предложението от МОН проект на решение на МС за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за 2017/18 г.

М.г., когато бе първата година от реформата във висшето образование и парите започнаха да зависят от качеството, отново 2/3 от университетите повишиха таксите като начин да компенсират загубите. Т.г. картината се повтаря, като поскъпване на обучението се предлага освен в приоритетни професионални направления и в такива, за които вузовете получават картбланш да приемат повече кандидат-висшисти.

Педагогиката например, за която държавата разрешава 4% по-висок прием, поскъпва в почти всички вузове, които я предлагат. В Софийския университет годишните такси за обучение по доста от специалностите в педагогическия факултет скачат с около 9% - от 485 на 530 лв. В университет "Проф. Асен Златаров" в Бургас бакалавърското обучение по педагогика се увеличава с 30 на сто - от 400 на 520 лв., също колкото и магистратурата в тази специалност. Великотърновският университет планира 25% повишение за редовната бакалавърска форма на новоприетите - от 400 на 500 лв., а за магистратурата - 66% скок - от 300 на 500 лв. Кандидатите да учат т.г. педагогика в Югозападния университет ще трябва да

заделят 500 лв., а не 410 лв., както м.г. (близо 22% скок), в Русенския университет - 480 лв. вместо 460 лв., а в Шуменския университет повишението има само за кандидат-магистрите - от 480 на 550 лв. (15% скок). В Тракийския университет в Стара Загора увеличението за педагогиката е 20 лв., от 480 на 500 лв.

Икономиката, която е сред специалностите с най-силно оряване на студенти - с близо една пета, също ще се учи с увеличени такси на някои места. Бургаският университет "Проф. Асен Златаров" планира увеличение на бакалавърското обучение с 60 лв. (15%) - от 400 на 460 лв., колкото е заложеното поскъпване и на администрация и управление и туризъм. 20 лв. е повишението на таксата за обучение по икономика във Великотърновския университет - от 400 на 420 лв., колкото е горе-долу поскъпването за редовни и задочни бакалаври по икономика и в Икономическия университет във Варна - от 440 на 462 лв. (същото е увеличението и за туризъм и администрация и управление). Стопанската академия в Свищов предвижда 10% скок на таксите както за редовните кандидат-икономисти (от 380 на 420 лв.), така и за желаещите да учат администрация и управление.

Всички медицински университети планират увеличение на таксите за различни свои специалности без МУ-Пловдив, който прави промени само в цените за приемните изпити. Ако досега първият изпит там е бил 60 лв., а всеки следващ - 30 лв., от т.г. изпитът по биология и химия става 120 лв., а по етика, социална медицина и здравен мениджмънт - 60 лв. Освен това вузът смъква таксата за чуждестранни граждани за фармация на български език - от 7000 на 6000 евро, а за фармация на английски - от 8 на 6 хил. евро. МУ-София, който увеличава таксата за кандидат-студентските изпити от 60 на 70 лв., също предлага промени в таксите за чуждестранните студенти - повишението от 4500 на 5500 евро за медицина на английски език за докторанти, но намаление за редовна магистратура за фармация на английски - от 8000 евро на 6000 евро. Поскъпването в МУ-Плевен също ще засегне чуждите граждани - първокурсниците по медицина ще плащат 7500 евро, с 500 евро повече от м.г., колкото и кандидатите да учат фармация. МУ-Варна пък залага увеличение за българските студенти - за приетите в първи курс медицината, фармацията и денталната медицина ще струват 33% повече - 1200 лв., а не 900 лв., както бе досега. Техническите университети също не изостават от вълната на поскъпване. В ТУ-София се увеличават таксите за редовни бакалаври по администрация и управление - от 320 на 350 лв. (9%), за специалностите от област технически науки - от 650 на 700 лв., колкото е скокът и за редовни бакалаври и магистри по математика (7%). В ТУ-Варна поскъпват специалностите корабоводене за редовни бакалаври (от 800 на 1293 лв., или с 61%), за електрообзавеждане на кораба - от 550 на 920 лв. за първи и втори курс редовна бакалавърска форма и за корабни машини и механизми - от 550 на 860 лв. (56%). ТУ-Габрово ще изненада с по-високи такси само чуждестранните си студенти. Минно-геоложкият планира 40% скок в таксата за специалности от областта на природните науки, математиката, информатиката и техническите науки, а Лесотехническият - увеличение за новоприетите студенти в задочна форма по растениевъдство (от 800 на 840 лв.), горско стопанство (от 330 на 440 лв.) и др.

СТАТУКВО

11 от 37-те държавни университета у нас не планират по-високи цени на предлаганото обучение, макар че в някои от тях скачат таксите за приемните кандидат-студентски изпити. Това са Пловдивският университет, УАСГ, Университетът по хранителни технологии в Пловдив, ХТМУ, МУ-Пловдив, УНСС, НХА, НСА, Висшето транспортно училище "Т. Каблешков", Академията на МВР и Военната академия "Г. Ст. Раковски".

ТРИКОВЕ

В опит да неутрализират загубите някои университети предлагат нови видове обучения - например предлагат езиков курс за чужденци за всички специалности. Във Великотърновския университет например овладяването на българския език от чужди граждани струва 2000 евро, а в ЮЗУ - 3000 евро. И в двата вуза този курс се въвежда от тази година. Други пък са преценили, че ще привлекат повече студенти с по-ниски такси. Университет "Проф. Асен Златаров" например предлага намаление от 1400 на 1200 лв. на таксите за докторанти в редица направления - химически науки, комуникационна и компютърна техника, биотехнологии, общо инженерство и др. ВТУ пък планира намаление при науки за Земята - от 760 на 740 лв., за сметка на увеличението от 580 на 600 лв. на обучението по ред други направления - филология, история, философия, психология, право и др. Шуменският свива таксата за магистри по филология - от 730 на 550 лв., за докторанти по физически и химически науки - от 1600 на 1400 лв., за чуждестранни граждани - от 2200 евро на 600-700 евро и др. Русенският университет ще се бори за повече кандидати по национална сигурност с такса от 580 лв. за бакалаврите редовно обучение (при 840 лв. за м.г.).

✓ Животът ще поскъпне с 1.3% през тази година

Скокът на цената на природния газ с близо 30% от 1 април и последвалото поскъпване на ток, парно, топла вода, както и на много други произведени в страната стоки и услуги ще доведе до 1.3% инфлация в края на годината. Това става ясно от пролетната макроикономическа прогноза на финансовото министерство. Очакванията са средногодишната инфлация през 2017 г. да е около 1.2%. Обратът идва, след като в три поредни години бе отчитана дефлация.

Тази нова тенденция българинът предстои да усети по джоба си най-вече при потреблението на храни, горива, в разходите за ток и отопление. Производители от редица сектори обаче прогнозираха далеч по-драстично поскъпване на някои стоки заради скока на енергийните цени. С поне 15 ст. ще се вдигне цената хляба, около 3-4% ще е отражението в крайната цена на млечните продукти, значително по-високо ще е поскъпването на оранжерийните зеленчуци, обявиха производители. Икономисти обаче коментират, че през предходните години, когато имаше сериозно поевтиняване на природния газ, то не се отрази осезаемо в крайните цени на останалите стоки и услуги и компаниите имат достатъчни резерви, за да поемат по-големите разходи за енергия.

В сравнение с есенната си прогноза финансовото министерство все пак завишава инфлацията за тази година, макар и символично. За следващите три години прогнозите са тя да се ускори от 1.3% през 2018 г. до 1.7% за 2019 г. и 1.8% през 2020 г. Основната причина е очакваното сериозно покачване на котировките на петрола на международните пазари. През

тази година средната цена на суровия нефт ще нарасне с 27.7% до 56.4 щатски долара за барел, прогнозира МФ. Поскъпване ще има и на почти всички основни суровини. След пет поредни години на спад цените на металите също тръгват нагоре и се очаква да нараснат с 24% заради по-силно търсене в Китай и САЩ. Тези тенденции ще продължат и през 2018 - 2020 г.

През тази година българската икономика ще забави своя растеж - очакваното увеличение на БВП е 3% при 3.6% през 2015 г. и 3.4% през 2016 г. , а основен мотор на растежа ще е частното потребление в страната, прогнозира Министерството на финансите.

News.bg

✓ Седмица преди Великден зеленчуците поевтиняват

Седмица преди Великден се понижават цените на зеленчуците, като тази седмица, това е с по-малко от 1 процент.

Това показва индексът на тържищните цени, който отразява цените на хранителните стоки на едро, представяни от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата.

Има поевтиняване на ябълките 8,3%, като се търгуват се по 1,10 лв.за кг. Яйцата се продават по 0,20 лева за брой на едро, а лимоните се търгуват по 2,07 лева.

Тази седмица има поскъпване на българските оранжерийни домати с 1,6% до 2,60 лева за килограм. Вносните, остават с по-ниска цена от 2,05 лева за килограм.

Родните краставици поевтиняват с 10%, до 2,17 лева, а при чуждите цената е под 2 лева.

Цените на зелената салата и репичките също се понижават, съответно с 10% и 20%.

Поскъпването при кравето сирене и пилешкото замразено месо е минимално. Олиото се продава по 2,08 лева за литър, а захарта за 1,56 лв./кг. Цената на брашното остава същата.

[В. Монитор](#)

✓ Задава се повишено предлагане на жилища

Скокът на цените охлажда мерациите на клиентите

Нарастването на новото строителство през миналата година и от началото на тази в недалечното бъдеще ще доведат до повишено предлагане на жилища, а от там и до успокояване на цените, прогнозира брокери от агенциите за недвижими имоти.

„Проблемът е, че в големите градове на страната има силен ръст на новото строителство. Това може не след дълго да доведе до ръст в предлагането. Отделно лихвите по банковите кредити ще започнат да се вдигат. Федералният резерв на САЩ вече ги повиши. За това през следващата година може да се очаква минимален ръст на цените смята варненският брокер Добромир Ганев.

Според него търсенето няма да намалее, но предлагането в новото строителство ще нарасне, което ще успокои цените.

„Във Варна в момента се реализира един от най-големите жилищни проекти с 400-500 апартамента. Има и втори подобен, отделно се работи по десетки по-малки, а пазарът не е безкраен. В най-добрите години във Варна са се продавали по около 1000 имота на месец и то не само нови жилища, а и на стари и други недвижимости.

Наско Атанасов от една от столичните посреднически агенции, прогнозира стабилизиране на цените в следващите 3 месеца. „Купувачите вече започват да се отдръпват, защото цените рязко скочиха. За 2016 г. средно за София те се повишиха 12%, което за година е много“, обяснява той. По думите му при това положение е нормално купувачите да се стъписат и имотите, чиито цени не отговарят на предлаганото качество, естествено, остават много по-дълго да чакат купувачи

„Нашият пазар е доста инертен, но бавничко ще стигне до стопиране на ръста на цените“, смята той. „При изчакването от страна на купувачите е нормално те и леко да се върнат назад. В новото строителство, първоначално всички предприемачи се пробват първо на по-високите цени и където не успеят или им трябва бързо свежи пари е нормално да ги свалят“, каза още Атанасов.

Според Валери Левиев, от агенция, работеща основно в центъра на София, в момента има тотален дефицит на терени в тази част на столицата и в южните райони. „Причината за всичко това е дългата умора у предприемачите от последните години, когато те бяха спрели инвестициите си. От друга страна влияние оказва и политиката на банките, които предлагат приемливи лихви по кредитите, което кара предприемачите да са по-активни, смята той.

„Прогнозата ми за имотния пазар до края на годината е оптимистична. Що се касае до жилищата има сериозно увеличаване на цените и на търсенето в центъра на София и другите по-престижни зони. Има много компании, които се интересуват от инвестиции в жилища и даването им след това под наем. Търсенето на качествени апартаменти надвишава предлагането, на добро място“, констатира Левиев.

[В. Стандарт](#)

✓ Заплатите на чиновниците замръзват до 2020 г.

Доходите в бюджетната сфера замръзват до 2020 г. Размерът на разходите за персонал във ведомствата за периода 2018-2020 г. трябва да се запази на нивото от настоящата 2017 г. Това е записано в указания на Министерството на финансите за подготовка на бюджетните прогнози на ведомствата за периода 2018-2020 г. Това означава, че министерствата ще може да вдигат заплатите на чиновниците, само ако се намали щатната им бройка. Заплатата на всеки държавен служител обаче,

както и досега, ще може да се променя според това как се справя със задачите и с какъв ранг е в администрацията. Целта на тези указания е да се избегне ненужно надуване на щатните бройки на ведомствата или залагане на допълнителни разходи за заплати. Всички ведомства, както и парламента и Висшия съдебен съвет имаха срок до 2 март да представят в МФ бюджетните си прогнози за следващите 3 години. Като ведомствата трябва да се вмесят в разходните тавани, записани в средносрочната бюджетна прогноза за 2017-2020 г. Тя предвижда през 2018 г. парите за ведомствата за остане близки до нивата за 2017 г. По-съществено увеличение има само на парите за Министерство на правосъдието, които се увеличават със 17 млн. лв. до 228 млн. лв.

При подготовката на бюджета за 2018 г. ще бъдат предвидени и разходи за модернизиране и адаптиране на сградния фонд за нуждите на българското председателство на Съвета на ЕС. Като това се отнася за сградите НДК, Резиденция "Бояна", сградата на парламента на пл. "Княз Батенберг" и посолства. Тук ще бъдат включени и разходите за придобиване и наемане на оборудване, техника и обзавеждане, необходими за провеждане на председателството.

✓ Харчим 1,2 млрд. лв. годишно за пътувания

Българите дават все повече пари за пътувания в чужбина. А родните хотели печелят повече от посещенията на чужденци, отколкото от нощувки на българи. През 2016 г. за пътувания в страната и чужбина българите са похарчили общо 1,279 млрд. лв., сочат данните на НСИ. От тях само 100 млн. лв. са били за професионални пътувания. А останалите 1,17 млрд. лв. са били разходи за лични екскурзии, почивки, гостуване на роднини, посещение на спортни и музикални мероприятия и т.н. За лични пътувания в страната сме похарчили 751,9 млн. лв., а 418,8 млн. лв. са разходите за пътувания зад граница.

При пътуванията в страната за хотели сме дали общо 373 млн. лв., което е под 50% от всички разходи. Останалите са за транспорт, храна и посещения на забележителности.

Хотелите като цяло печелят повече от чужденци, отколкото от българи. От общо 1,229 млрд. лв. годишни приходи от нощувки на местата за настаняване, 891,8 млн. лв. са похарчени от чужденци. Което е над два пъти повече от похарчените от българи пари за хотели. Това се дължи основно на силния летен сезон, който привлече много чужденци на морето. Много гости от чужбина идват в страната и за ски ваканции, за културен и спа туризъм.

И докато хотелите разчитат на чужденците, през последните четири години българите харчат все по-големи суми зад граница. През 2016 г. обаче все още не е достигната рекордната сума от над 3 млрд. лв., похарчена от българи за пътувания през 2011 г., сочат данните на НСИ. През 2011 г. само в страната сме похарчили над 2,1 млрд. лв., а още близо 922 млн. лв. са били разходите при пътувания в чужбина. През 2012 г. се отчита рязко свиване на разходите за пътувания до малко над 1 млрд. лв. Но през последните четири години българите явно отново се чувстват сигурни в доходите си харчат все повече за хотели, бензин и ресторанти.

2017 г. започна много добре за туристическия бранш. Посещенията на чуждестранни туристи в България през януари и февруари бележат ръст от 18,6% спрямо същия период на 2016 г. А записванията за лятото също са по-добри от миналата година. Затова хотелиерите на морето очакват успешен летен сезон.

Money.bg

✓ Петролът поскъпва на фона на геополитическото напрежение

Цените на петрола в понеделник демонстрират положителна динамика на фона на засиленото геополитическо напрежение, показват данните от началото на днешната търговия.

Днес сутринта юнските фючърси за сорта Brent поскъпват с 0,22% - до 55,36 долара за барел.

Майските контракти за американския еталон WTI в същото време поскъпват с 0,34% — до 52,42 долара за барел.

В петък САЩ нанесоха ракетен удар срещу военна база в Сирия като отговор за химическа атака на правителствените сили. Това засили силно напрежението в отношенията САЩ - Русия. Ескалацията на конфликта предизвиква опасения у инвеститорите за доставките на суровината от региона.

Освен това излезе информация, че САЩ насочва към бреговете на Южна Корея - друга точка на напрежение в света, ударна група военноморски сили, начело с атомния самолетноносач Carl Vinson.

Сдържач ефект върху цените на петрола имат излезлите данни на водещата компанията за услуги в сектор - Baker Hughes, за увеличаване на действащите сондажи в САЩ. През миналата седмица техният брой е нараснал с 15 до 893 единици. В годишно изражение активните сондажни съоръжения са се увеличили с 396 или на 89,39%.